

στὸ δρόμο, καὶ σ' εῦρισκε μόνη της, γωρὶς νὰ ἔχῃς ἀνάγκη νὰ τὴν ζητήσῃς.

Εἶχε καὶ κάτι ξυλοκρέβατα ἐλεεινὰ γιὰ νὰ μαζεύουν τοὺς προσθαλλομένους ἀπὸ τὰ σπίτια καὶ ἀπὸ τοὺς δρόμους.

«Ω Θεέ μου! Πόσοι ἔπειταν κάτω μὲ τὴν ἀνατριχιλα τρομάρας, σίγουρο πρόδρομο τῆς χολέρας, μόνο μὲ τὸ νὰ βλέπουν τοὺς δυστυχισμένους, εἴτε στὸ πρώτο στάδιο, εἴτε στὸ ψυχομάχημα, ριγμένους στὰ ἐλεεινὰ ἑκείνα σταυρωτὰ ξύλα, νὰ τους κουβαλοῦν ψιλὰ στὸν ώμο μεθυσμένοι, τινάζοντάς τους γωρὶς πόνο, γωρὶς λύπη.

Σκεπασμένοι μὲ μαῦρα μάλλινα ρούχα εἶχαν μόνο τὸ πρόσωπο ζέσκεπο, σφραγισμένο, οἱ περιστότεροι, μὲ ἑκείνη τὴν ἀφιλονείκητη σφραγίδα τοῦ χολερικοῦ θανάτου, μὲ ἑκείνο τὸ παράξενο μαβί χρῶμα τὸ ξέθωρο, ποῦ ἔμοιαζε καὶ τοῦ λουλακιοῦ καὶ τῆς μαραμένης ἀγριοθιόλετας τὸ χρῶμα.

«Ἐνας δυστυχισμένος ποῦ εἶχε ἀκόμη μέσα του λίγη ζωή, εἴτε ἐπήδησε ἀπὸ τρομάρα, εἴτε ἔπεισε ἀπὸ τὸ ξυλοκρέβατο, καὶ ἐκυλίστηκε στὸ χώμα, σὲ ἔνα στενόδρομο τοῦ Ροδακιοῦ. Ποιός θὰ τὸ πιστέψῃ; Δὲν ἔσκυψαν οἱ μεθυσμένοι νὰ τὸν μαζέψουν, ἀλλὰ τὸν ἐτελείωσαν μὲ κλωτσιάτις στὴν κοιλιά, σ' αὐτὴ τοῦ χολερικοῦ θανάτου τὴν ἑστία.

Ἐκεῖνοι ποῦ τὰ εἶδαν αὐτά, ὅσο ζοῦν τὰ βλέπουν ἐμπρός τους, σταν τὰ θυμοῦνται, μὲ πάντα καινούργια τὴν ἀνατριχιλα τῆς ψυχῆς.

[Ἐπεται συνέχεια.]

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Σ. ΛΥΚΟΥΔΗΣ

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΣΤΕΦΑ¹

“Ηθη Επαρχιακά.”

Τὸ ἀρχοντικὸν τοῦ Τοκαδέλου, ὅπου μὲ τὸ δρομαῖον βῆμα τῶν δυζηρεστημένων συμπεριπατητῶν ἔρθασαν μετ' ὅλιγα λεπτά, εὐρίσκετο ἐπὶ τῆς Πλατείας Ρούγας, ὅχι ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἀκριβῶς, ἀλλ, εἰζέχον ὅλιγον πλαγίας, ὥστε νὰ ποτελῆται πρὸ αὐτοῦ μικρά τις πλατείαις διότι ἡ παλαιὰ ἀκανόνιστος ρυμοτομία ἐπέτρεπεν εἰς πάντα τῶν μικρῶν αὐτῶν δυναστῶν νὰ παρεκκλίνῃ ὅσον ἥθελε τῆς εὐθείας. Μεγάλη τετράγωνος οίκια, ἀπλὴ καὶ ἀμαυρά, μὲ δύο σειρὰς ἀτελευτήτους παραθύρων θολωτῶν, ἀνευ φύλλων, ὑπενθύμιζε τὰ παλάτια τάντανακλώμενα ἐπὶ τῶν ὑδάτων τοῦ Ἀδρία. Ἐξ ὅλων τῶν ἴγγων, τὰ ὄποια ἀφῆκεν εἰς τὸν τόπον ἡ ἑνετικὴ κυριαρχία, τὸ διαρκέστερον ἵσως θὰ εἴνει ἡ ἰδιαίτερα ἀρχιτεκτονικὴ τῶν παλατῶν αὐτῶν ἀρχοντικῶν, τῶν καλοκτίστων καὶ ζωφερῶς μεγαλοπρεπῶν, τὰ ὄποια φαίνονται προκαλοῦντα τὸν χρόνον καὶ ἐν γένει τῆς πόλεως ἡ ἀποκούσταλλωμένη φυσιογνωμία, ἡ ὄποια εἰς τὸ ἐσωτερικὸν μάλιστα πολὺ βραδέως συμμεταβάλλεται πρὸς τὰ νεώτερα.

Ἡ οἰκογένεια τοὺς περιέμενεν ἀπὸ πολλῆς ἥδη ὥρας εἰς τὴν τραπεζαρίαν.

¹ Ιδε σελ. 51

«Ἐξεγρονιαστήκατε, βρὲ ἀδελφέ!» εἶπεν ἡ κυρία Τοκαδέλου καὶ ἐπλησίασε πρώτη πρὸς τὴν τράπεζαν, περὶ τὴν ὄποιαν ὅλοι ἔλαβον θέσιν. «Ο παλαιὸς τετράπλευρος καθρέπτης μὲ τὸ δρύινον πλαίσιον, ἀνηρητημένος ἀπέναντι τῆς θύρας, ἀντανέκλα τὴν ζωφερὰν ἐπίπλωσιν τοῦ μεγαλοπρεποῦς δωματίου, τὴν λευκάζουσαν τράπεζαν ἐν τῷ μέσῳ καὶ τὰ πρόσωπα τῶν περικαθημένων. Ἡ κυρία Τοκαδέλου, ἡ κοντέσσα, ἡ τὸ ὑψηλὴ καὶ εὔρωστος γυνή, σφίγγουσα ὑπὸ μαῦρον μεταξωτὸν περικόρμιον τοὺς εὐρεῖς ὄμους καὶ τὰ ἔρθοντα στήθη. Αἱ δύο κόραι τῆς, φοροῦσαι οικιακὰς ἑσθῆτας ἐξ ἐρυθρᾶς ἴνδιανης ὄμοιοι μόρφους, ἔλαμπον ἀπὸ ωραιότητα, — ἡ Κεβή, ἔως είκοσατέτις, μὲ τὸ αἰώνιον μελιτώδες μειδίαμα ἐπὶ τοῦ προσώπου, λεπτοφυῆς μᾶλλον καὶ ὑψηλή, καὶ ἡ Κίτη, μόλις δεκατριέτις, ἀλλὰ προώρως ἀνεπτυγμένη, μᾶλλον χαμηλὴ καὶ παχεῖα, μὲ στρογγυλὸν πρόσωπον, ἐπὶ διεικανύουσα ὑπὸ τὸ πολὺ βραχὺ φόρεμα κνήμας χονδρὸς καὶ εὐπλάστους καὶ προβάλλουσα στήθος αὐθαδες, ἀπὸ τόρα φημιζόμενον. Οἱ δύο ἀνδρες, καθήμενοι μεταξὺ τῶν τριῶν γυναικῶν, συνεπλήρουν τὴν ὀλιγομελὴ σήμερον οἰκογένειαν, ἡ ὄποια ἐδεκατίσθη μὲν ὑπὸ τοῦ θανάτου καὶ διεμελίσθη, ἀνέτρεφεν ὅμως μετὰ φροντίδος βλαστούς πλήρεις ζωῆς, πάσαν προκοπὴν ὑποσχομένους.

«Νιανιὰ ἐγίνηκε ἡ μανέστρα!» εἶπε μετὰ μορφασμοῦ δυσαρεσκείας ἡ Κίτη, ἐσκυμμένη ἐπὶ τοῦ πινακίου τῆς καὶ ἀνακινοῦσα διὰ τοῦ ἀργυροῦ κοχλιαρίου τὴν ὅρυζαν, ἡ ὄποια πράγματι εἴχεν ἀρχίσει νὰ διαλύεται.

«Μὰ ἐπαραργήσατε, τὸ παρακάνατε!» εἶπεν ἡ κ. Τοκαδέλου, ταῦτα φρονοῦσα περὶ τῆς σούπας τῆς. Ἄλλ' ὁ σύζυγός της, ὁ ὄποιος δέν την εὔρισκε δὰ καὶ τόσῳ χαλασμένην, ἐδικαιοιλογεῖτο προβάλλων δὲ τις αὐτὰς τὰς ἡμέρας ποῦ ἐπλησίαζαν αἱ ἀκλογαῖ, ἡ τὸ ἀδύνατον νὰ εἴνει ἀκριβῆς εἰς τὴν ὥραν τοῦ γεύματος, «Ινποῦντο στὴ μία παναπή!» δοῦλος τοῦ κόσμου κατ' ἀνάγκην καὶ περισπώμενος διαρκῶς ὑπὸ τῆς ἐνεργείας. Ο Τόνης ὅμως, ὁ ὄποιος εἰς τὴν παρατεινομένην μετὰ τοῦ Τσέτσες συνομιλίαν, δέν εὔρισκεν οὔτε ἔγχος ἐνδιαφέροντος, δυναμένου νὰ δικαιοιλογήσῃ τὴν θυσίαν μιᾶς σούπας ἀπὸ ωραῖον παχὺ βωδινόν, ἐρρόφησεν ὅλης κοχλιαρίες καὶ ἀπώθησεν ἀπ' ἔμπροσθέν του τὸ πινάκιον:

«Ἀηδία εἴνε, δὲν μπορῶ νὰ τη φάω!»

Ἐζήτησε δὲ ἀμέσως ἀπὸ τὸν ὑπηρέτην τὸ κρέας, γωρὶς νὰ προσέξῃ εἰς τὸ βλέμμα τοῦ πατρός του, ὁ ὄποιος δέν εἶδε πολὺ εύνοικῶς καὶ τὸ νέον κίνημα τῆς ἀντιπολιτεύσεως.

Ἐτελείωσε τὸ γεῦμά των μὲ τὴν συνήθη σιγὴν καὶ ταχύτητα καὶ καθεὶς ἀπευθύνθη εἰς τὸ δωμάτιόν του, ἔκτος τῆς κυρίας Τοκαδέλου, ἡ ὄποια ἐξηπλώθη ἐκεῖ εἰς μίαν πολυθρόναν νάποτελειώσῃ τὸ γαλλικόν της μυθιστόρημα, — διότι εἶχε τὸ ἐλάττων της φιλαναγωσίας ἡ καλὴ κυρία. Τὰ δωμάτια εύρισκοντο ὅλα εἰς τὸ δεύτερον πάτωμα, διότι τὸ πρώτον κατεῖχον αἱ αἰθουσαὶ, ἡ τραπεζαρία καὶ τὸ γραφεῖον τοῦ κ. Τοκαδέλου. Τὸ δωμάτιον τοῦ Τόνη, ἀκρογωνιαῖον μ' ἔν παραθύροις ἐπὶ τῆς μιᾶς πλευρᾶς καὶ ἐν ἐπὶ τῆς ἄλλης, εἴχε παλαιάν ὅπως

ολη ἡ οἰκία τὴν ἐπίπλωσιν, ἔκτος τῆς κλίνης, τὴν ὅποιαν εἶχε φέρει ὁ νέος ἐκ Πατρῶν καὶ τῶν διαφόρων ἀντικειμένων τῶν ἐσπαρμένων κατ' ἀτακτόν τινα τάξιν ἐπὶ τῶν τραπέζιών καὶ τῶν ὄκριθαντων. Εἰς τὴν γωνίαν, μεταξὺ τῶν δύο παραθύρων ὑπῆρχε μία πολυθρόνα, εὐρεῖα ὡς κλίνη, ἐνδεδυμένη διὰ κιτρίνου λευκωρισμένου δαμασκηνοῦ, ὁμοίου μὲ τὸ τῶν παραπετασμάτων. 'Ἐπι' αὐτῆς ἥγάπα νὰ ἔξαπλόνεται ὁ Τόνης μετὰ τὸ γεῦμα, ὅπως συνειθίσεν ἐπὶ μακρὸν ἐν Πάτραις, ὅπου, ὑποκλέπτων ὀλίγην ὥραν, ἀφ' οὐ ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὸ ἐστιατόριον εἰς τὸ Γραφεῖον του, ἔξηπλουτο ἐλλειψεις κλίνης ἐπὶ ὁμοίας πολυθρόνας καὶ προσεπάθει ὀλίγον νὰ κοιμηθῇ, βαυκαλώμενος ὑπὸ τοῦ τρομάδους θορύβου τῆς ἀκούμητου ἀτμομηχανῆς, ἐρχομένου μακρόθεν ἐκ τῶν διαμερισμάτων τοῦ ἀπεράντου ἐργοστασίου . . . Καὶ τόρα ἡ κλίνη ἔμενεν ἀνέπαφος καὶ ὁ Τόνης ἐρρέμαζεν ἐπὶ τῶν ὑαλοπινάκων τῶν ἀνοικτῶν παραθύρων ἔβλεπεν ἀντανακλώμενον μέρος τοῦ ἔξω τοπίου, στέγας, προσόψεις καὶ τὸν φαιόν οὔρανόν. Οἱ κρότοι τῆς πόλεως κάτωθεν ἔφθανον μέχρι τοῦ ὑψούς ἐκείνου ἀσθενέστεραι· μόνον τὸ πέταλον ἐνὸς ἵππου, ἀναπαιούμενον παρὰ τὸν σταύλον, ἐκρότει κατ' ἵσα διαλείμματα ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου τῆς αὐλῆς, ντούκ ντούκ, ὁ δὲ ἔηρός ἦχος ἀνερχόμενος εὗρισκεν ἀντήχησιν ἐντὸς τοῦ κρανίου τοῦ Τόνη, ὡς ἐάν σφύρα ἐσωτερικὴ ἐκτύπα τοὺς κροτάφους του. Τὸ κακὸν κατήντησε μετ' ὀλίγον ἀνυπόφορον, προπάντων ἀφότου ὁ νέος ἐπρόσεξε παρὰ πολὺ εἰς αὐτό. "Εκψευ ἐκ τοῦ παραθύρου τῆς αὐλῆς καὶ ἐφώναξε:

"Μανθαίο! Μανθαίο!"

— "Ορεσ!" ἀπεκρίθη κάτωθεν ἡ φωνὴ τοῦ γραμμού ἴπποκόμου.

"Μπάσε τὸ ἄλογο μέσα!"

Ο Μανθαίος, ἀνθρωπος τοῦ σπιτιοῦ ἀπὸ χρόνια, δὲν ἦτο ἀπὸ ἑκείνους, οἱ ὅποιοι συνειθίζουν νὰ ἐκτελοῦν τὰς διαταγὰς τῶν κυρίων των ἄνευ σχόλιων.

"Ω πράμματα!" ἀνέκραξε διαμαρτυρόμενος «κ' ἐγώ ἥλεγα πῶς θὰ μου πῆς τίποτας ἀλλο. Καὶ δὲν ἥξερω παναπῆ ἐγώ πότε θὰ μπάσω τὸ ἄλογο!"

— Μπάσ' το μέσα, ποῦ σοῦ λέω.

— Καλὴ ἀστο, κόντε μου, ἔδεκει ποῦ τῶχω νὰ πάρῃ κομμάτι ἀέρα . . .

— Οὐ! βάλτο μέσα, χριστιανέ μου, καὶ μή με κάνης τόρα νὰ κατεβαίνω κάτω . . . Χτυπάει τὸ πόδι του στὴν πλάκα καὶ κοντεύει νά μου πετάξῃ τὸ κεφάλι.

— Μπάσ' το, Μανθαίο!» εἶπε μὲ τὸ μπάσσο του καὶ ὡς. Τοκαδέλος, ἀκούσας τὸν διαλόγον καὶ ἐπιφανεῖς εἰς τὸ πλησίον παραθύρον.

— «Καλά, καλά, ὅπως ὅριζετε!» εἶπεν ὁ Μανθαίος, ὑποκύψας εἰς τὴν ἀπαίτησιν τῶν κυρίων του, ἀλλ' ὅχι ὀλίγον διευθεύρων διὰ τὴν ὑπὸ μυρίας προφάσεις ἐπέμβασιν τῶν νέων εἰς τὰ καθήκοντα τῶν γερόντων. Εἰςήγαγεν ἐν τούτοις ὁ γέρων τὸν ἵππον ἐντὸς τοῦ σταύλου, μεθ' ὁ ἐπέστρεψεν ὁ Τόνης νὰ ἔξαπλωθῇ ἐπὶ τῆς πολυθρόνας του ἡσυχώτερος.

«Η ἀλήθεια εἶνε ὅτι αὐτὰς τὰς ἡμέρας ἦτο εἰς

ἄκρον ἐρεθισμένος καὶ τὸ παραμικρὸν τὸν ἡνῶχλει. Τί νά τῷ συνέθαινεν ἄρά γε; Τὰ συμπτώματα ἦσαν πολὺ ἀνησυχαστικά: Νευρικὴ ἔξεγερσίς, βλέπετε, ἀνησυχία διηνεκής, ἀποστροφὴ πρὸς τὴν ἐργασίαν, ἀηδία γενικὴ ἐκ τοῦ κυκλοῦντος, δυστροπία ἀσυνήθης. Ἐδυνατεύεσθαι νάναγνωρίσης τὸν πρὸ μικροῦ φιλόπονον ὡς μέλισσαν, τὸν ἥρεμον καὶ γλυκύν, τὸν εὐχαριστημένον ἐξ ὅλων. Εἰς τὸ κατάστημα ἄφινε μόνον τὸν ὑπάλληλόν του αὐτὸς δὲ περιπλανᾶτο ἐπὶ ὥρας ἦ, ἀν καὶ παρών, περιεπλάνα τὸν νοῦν του, ὀλίγην διδων προσοχὴν εἰς τὴν ἐργασίαν. 'Ἐπι' τῆς τραπέζης του ἔκειντο ἀπὸ ἡμερῶν, συμπιεζόμενοι διὰ μικρᾶς μεταλλίνης χειρός, λογαριασμοὶ τινες ἐπείγοντες, τοὺς ὅποιους εἶχε πάρει εἰς τὸ σπίτι νὰ ἐπιθεωρήσῃ μὲ τὴν ἡσυχίαν του καὶ ἀκόμη δέν το εἴχε κατορθώσει. Εύτυχώς ὁ ὑπάλληλός του, ὁ Λούκας, ἦτο νέος τίμιος καὶ μὲ ικανότητα, φέτε νὰ ἡμπορῇ νά τον ἀναπληρόνῃ ἄνευ ζημιάς, ἀλλως ἀ μόντε μαγαζί, καθὼς ἔλεγε παραπονούμενος ἐνίστε εἰς τοὺς στενοὺς φίλους διὰ τοῦ παρτισινέβελου τὴν ἀμέλειαν.

«Καὶ πάσι καλὰ τὸ ὑποκατάστημα» προσέθετε «Ἐνα οὐδὲν ἐνέργεια χρειάζεται καὶ νὰ ἰδῆς τὸ σίδορ Τόνη νὰ μὴν ἔχῃ ἀνάγκη κανέναν».

'Αλλ' ὁ ἀγαθὸς Λούκας ἐλογάριαζε χωρὶς τὴν Μαργαρίταν Στέφα. 'Ο παρτισινέβελος εἶχεν αἰσθανθῆ πρὸς αὐτὴν ἀπὸ τινῶν μηνῶν κάτι τι, τὸ ὅποιον δὲν διέφερε πολὺ ἀπὸ ἔρωτα . . . 'Ο ἔκτακτος τύπος τῆς πυρρᾶς καλλονῆς, ὡς διετηρήθη καὶ ἀνεδείχθη μάλιστα κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς κόρης, οἷος ἐσελάγιζεν ἐν τῇ μηνύμη του ἀπὸ τῆς παιδικῆς αὐτῶν σχέσεως τῆς τρυφερᾶς, τὸν εἴλκυσε πολὺ περισσότερον τῶν κοινῶν μορφῶν, ἐξ ὃν ἔβριθεν ἡ αἰθουσά του καὶ ὁ περίπατος. Συνέτειναν εἰς τοῦτο καὶ αἱ ὅλως ἔξαιρετικαὶ περιστάσεις, ὑπὸ τὰς ὅποιας ἐπανέβλεπε τὴν κόρην ἐκείνην. Μόνη νέα ἐν μέσῳ τῶν γεροντίων, σφριγώσα καὶ λάμπουσα ἐν τῇ παρακυῆ καὶ τῷ σκότῳ τῆς παλαιάς οἰκίας, πατρὸς καὶ μητρὸς ὄρφανη καὶ συμπαθῶς μελανειμούσα, ἐπιβαλλομένη διὰ τῆς κρίσεως πρὸ τῆς γεροντικῆς ἐπιμονῆς, ἀντιτιθεμένη ἴσχυρῶς κατὰ τῶν παντοειδῶν προλήψεων, αὐτίνες κατέθλιθον καὶ τὴν οἰκογένειαν καὶ τὴν συνοικίαν καὶ τὴν τάξιν, φύσει ἀνεπιγρμένη καὶ νεωτερίζουσα ἐν μέσῳ δεισιδαιμόνων καὶ ἀμαθῶν, πλουσία ἀκόμη ὀρκετὰ ἐν μέσῳ πτωχῶν, ἀπετέλει φυσιογνωμίαν ἰδιάζουσαν, τὴν ὅποιαν νέος τῶν ἰδεῶν καὶ τοῦ χαρακτῆρος του Τόνη δὲν ἦτο δυνατόν νὰ παρέδῃ. Κατ' ἀρχὰς δὲν εἴχε συλλαλήσει τίποτε περὶ αὐτῆς ὥρισμένον, ἀρκούμενος νάναπλάττη γλυκέα τινὰ ὄνειρα, σα έγώρουν εἰς μικρὰν γωνίαν τῆς φαντασίας τοῦ ἐμπόρου, τὴν ἐλεύθερον διὰ τοιούτου εἰδούς ὄνειρα, καὶ νά την βλέπῃ οσον ἐδύνατο συγχάνει, ἀφίνων ἀπεριόριστον ὄλως τὸ αἰσθημα, τὸ ὅποιον ὑπεισήργετο εἰς τὰ στήθη του. Βραδύτερον οὖμας, —έβδομαδας τινὰς δηλαδὴ μετὰ τὴν πρώτην συνάντησιν, ἀλλ' ἀντιστοιχούσας πρὸς ἔτη διὰ πάθη τόσον ταχέως αὐξάνοντα, —ἡ μαγγανεία ἥργισε νὰ γίνεται ἴσχυροτέρα, ἔνεκα νέας αιτίας. Φαίνεται ὅτι καὶ ἡ Μαργαρίτα ἔδειξεν εἰς αὐτὸν κλίσιν ἀκουσίαν, μυστικήν καὶ ἀδιόρατον,

εξ ἑκείνων τὰς ὁποίας μόνον ὄφθαλμοι διὰ τοῦ ἔρωτος ώπλισμένοι διακρίνουν . . . Οὕτως ὁ νέος ἔφθασε βαθυηδὸν μέχρι τῆς φυγολογικῆς καταστάσεως εἰς τὴν ὁποίαν τὸν εἰδομένην σῆμερον, νὰ πίπτῃ χαῖνος ἐπὶ τῆς πολυθρόνας του καὶ νὰ ρεμβάζῃ μίαν κόμην πυρράν, ζεῦγος ὄφθαλμῶν μελανῶν ἐπὶ προσώπου λευκοῦ, στικτοῦ ἐξ ἐφηλίδων, καθ' ὃν χρόνον ἐξηκολούθει· ἡ μεταλλινή χείρ νὰ συμπιέζῃ τὴν δεσμήδα τῶν λογαριασμῶν ἐπὶ τῆς τραπέζης του. Καὶ τοῦτο χωρὶς νὰ εἴπῃ εἰς κανένα τίποτε, χωρὶς νὰ μακτεύσῃ ἔως τόρα τίποτε, οὔτε ἐκ τῶν φίλων κανεὶς οὔτε ἐκ τῶν οἰκείων, ἐκτὸς τῆς Μαργαρίτας, πρὸς τὴν ὁποίαν αἰσθημα, ως τὸ τοῦ νέου Τοκαδέλου, δὲν ἦτο δυνατόν, μὲ δόλην του τὴν σιωπήν, νὰ μείνῃ ἐπὶ πολὺ κεκρυμμένον. Οἱ νέοι αὐτοὶ ἐφέροντο μοιραίως, θὰ ἔλεγες, ὁ εἰς πρὸς τὸν ἄλλον. Ἐκτὸς τῆς φυγικῆς συγγενείας καὶ εἰς κοινωνικὸς λόγος τοὺς ἐσυμπλησίαζε μετὰ δυνάμεως ἀσφαλοῦς. Τάσις τις ἀκατάσχετος ὅθει· τὴν κόρην ὄλοεν ὑψηλότερον τῆς τάξεώς της, ὑπὸ τὸ φύσημα τῶν γένων ἰδεών, ἐν φαύτῳ τοῦτο τὸ φύσημα κατεβίαζε πρὸς χαμηλότερα ὄλοεν στρώματα τὸν νεαρίαν. Ὅταν λοιπὸν ὁ εἰς ἀνήρχετο οὕτω καὶ ὁ ἄλλος κατήρχετο, φυσικὸν ἦτο νὰ συναντηθοῦν εἰς ἐν σημείον τῆς κοινωνικῆς κλίμακος.

Ἐν τῇ ἡσύχῳ ἔρωτικῇ ρέμβῃ, ἐν φῷτρέμει τὸ ἀπέραντον μέγαρον καὶ κατεπνίγετο ὁ κρότος τοῦ ἐνοχλητικοῦ πετάλου ἐπὶ τοῦ χώματος τοῦ σταύλου, ἥλθε ταχέως ἡ ὥρα τῆς ἀφυπνίσεως. Κάτωθεν ἀντήχησεν ὡς ἐγερτήριον ὑπὸ τοὺς διακτύλους τῆς Κεφῆς τὸ παλαιὸν μακρόσουρον κλειδοκύμβαλον, μὲ τὴν ὑδαράν καὶ ἐξηρθρωμένη φωνήν, ἀφυπνίσαν τὰς ἡχούς τῶν θολωτῶν αἰθουσῶν· ταυτοχρόνως δὲ ἥνοιξε τὴν θύραν καὶ εἰςῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του ὁ κόντες Ριχάρδος, περιβεβλημένος τὴν ἐπιδιορθωμένην καὶ ὁζουσαν βενζίνης ρεδιγκόταν του καὶ θωπεύων διὰ τῆς καμπυλωτῆς ψήκτρας τὸν ὑψηλόν του πīλον. Ἐπλησίαζεν ἡ ὥρα τῆς διαδηλώσεως, καὶ ἡτοιμάζετο νὰ ὑπαγῇ εἰς τὸ καζίνον, ὅπου θὰ συνηθρίζοντο ὅλοι καὶ θὰ ἐξεκίνουν.

«Δὲν θέρης λοιπὸν νὰ πάμε στὴν 'Ἐπιδειξι;» ἡρώτησε τὸν υἱόν του.

Ο νέος δὲν εἶχε τὴν ἐλαχίστην ὅρεξιν νὰ ὑποθηκῇ εἰς τοιαύτην ἐνόγλησιν, ἀλλ' οὔτε καὶ τὸν πατέρα του ἐπειθύμει· νὰ δυσχερεστήσῃ δι' ἐντελῶς ἀποτόμου ἀρνήσεως.

«Καλλίτερα νάμαι· ἐδὼ τὴν ὥρα ποῦ θὰ περάσετε...» Ἐπειτα τόρα εἰνε ἀργά... ως ποῦ νὰ ντυθῶ...

— Νὰ πάω στὸ διάσολο! νὰ πάω στὸ διάσολο ἐγώ καὶ τὰ παιδιά ποῦ ἔκαυ! ἐνέκραξε μὲ μεγάλην φωνήν ὁ Τοκαδέλος, ἐξεργόμενος ὀρμητικῶς τοῦ δωματίου, ἐν φαύτῳ ἐκαυμάτιζαν ἀπειλητικαὶ αἱ μακραὶ του φαθορίται.

Ο νιὸς δὲν ἀνταπήντησε τίποτε, ἀλλ' οὔτε ἐσκοτίσθη πολὺ διὰ τὴν θορυβώδη δυσχερέσκειαν. Ἡξευρεν ὅτι αἱ παραφοραὶ τοῦ πατρός του ἤσαν οὕτω συγγενοὶ καὶ ἀναίτιοι, ἡ δὲ μεγάλη αὐταπάρηνσις τῆς κατάρας, συμπεριλαμβανούσης πρῶτον τὸν καταρώμενον, τὸν ἔκαμε νὰ κατευνασθῇ ἀμέσως καὶ ἀκουσίως του νὰ μειδιάσῃ.

Τὸν ἄφησε νὰ καταθῇ διὰ τῶν τοξοειδῶν κλιμάκων καὶ ἀμά τὸν ἕκουσεν ἐξελθόντα εἰς τὴν ὄδόν, ἔκυψεν ἀπὸ τὸ παράθυρον καὶ τὸν ἐφώναζε:

— «Πατέρα! Παπάκη!

— «Τί ὁρίζεις τὸν πατέρα σου;» ἡρώτησε μὲ τὸ μπάσσο του ὁ Τοκαδέλος.

— «Ἐδὼ σᾶς περιμένω ἐγώ. Τὴν ὥρα ποῦ θὰ περάσετε, θὰ καταΐθω μαζί σας.

— «Καλά!» ἀπήντησε μὲ τόνον κάπως δυσηρεστημένον ἀκόμη ὁ πατέρη, ἀλλ' ἀποδεγμόμενος εὐχαρίστως ὡς πλήρη τὴν ικνοποίησιν ἑκείνην καὶ μάλιστα ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων του, τῶν παιδιῶν, τὰ ὄποια τὸν περιέμενον κάτω εἰς τὴν εἴσοδον, διὰ νά τὸν συνοδεύσουν μέχρι τοῦ καζίνου. Προεπορεύθη λοιπὸν ὁ ὑποφήριος καὶ τὸν ἡκολούθησαν τὰ παιδιά, σγηματίσαντα ὅπισθέν του οὐράνια ἀρκετὰ μεγάλην καὶ ἀπεμακρύνθησαν ὅλοι μὲ βῆμα στρατιωτικόν, ἀνευ φωνῆς, σοβαρώτατα.

«Τὸ μπουλούκι του Τοκαδέλου» ἔλεγον οἱ διαβάται ἀποκαλυπτόμενοι πρὸ τοῦ ὑψηλοῦ πīλου· ὁ δὲ Τόνης, παρακαλούθων τὸ ἄγημα ἀπὸ τοῦ παραθύρου ἔκινει σγετλιαστικῶς τὴν κεφαλὴν καὶ—σύμπτωμα λίστας τῆς νευρικῆς του εξεγέρσεως — ἐλεεινολόγει τὸν πατέρα του καὶ φάτειρε τοὺς ἀνθρώπους του καὶ τοὺς γαιρετῶντας καὶ τὸν ἑαυτόν του . . .

[Ἔπειτα συνέχεια] ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΗΝΑΙ Η ΒΑΚΧΑΙ

ΘΕΟΚΡΙΤΟΥ ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ ΚΣΤΙ Η ΥΜΝΟΣ

(Κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Fritzsche)

Π' Ἰνδ' κ' ἡ υπλοιμάγουλη 'Αγαύην κ' ἡ Αύτονόν τοεῖς εἰς τὸ δρος συντροφιαὶς ἐπῆραν, τρεῖς κ' ἔκειναις, καὶ ἀπὸ πυκνὴ βαλανιδιὰ κόφτοντας ἄγρια φύλλα καὶ κίσθερα κι ἀσφεδελο, τῆς ἄνω γῆς βλαστάρι, βωμούς ἐστῆσαν δώδεκα σὲ καθαρὸ λιβάδι, τοῦ Διονύσου τοὺς ἐννιά, τοὺς ἄλλους τῆς Σεμέλης· καὶ τὰ ιερὰ ζυμαρικὰ βγάζοντας ἀπ' τὴν κιστὶ 'ς τοὺς νεοθέριστους βωμούς τ' ἀπίθωσαν μὲ σέβας, δῆπος ταὶς διδαχνε ὁ θεὸς κι ὅπως αὐτὸς ποθοῦσε. Κι ὅλ' ἀπὸ βράχον ἄγριον ἐκύτταζε ὁ Πενθέας μέσ' ἀπὸ σχῖνο, παλαιὸν χαμόδεντρο τοῦ τόπου. Πρώτη τὸν εἶδε καὶ φοιχτὴ τοῦ φύναξ' ἡ Αύτονόν, κ' ἔξαφνα δρυῶντας, φοβερὰ τοῦ μάνιομένου Βάκχου ἀναψεν δργια, ποῦ ποσδός οἱ βέβηλοι δὲν βλέπουν. Μάνιζ' ἔκεινη, ἐμάνιζαν ὅλαις εὐθὺς οἱ ἄλλαις, κ' ἔφευγε αὐτὸς περιφόδος κι αὐταὶς τὸν κυνηγοῦσαν καὶ ἀπὸ τὴν ζῶσι ἐσήκωσαν τὸ φόρεμα ὡς τὸ γόνα. Τότε ὁ Πενθέας ἔκραξε· «γυναικες, τι ζητᾶτε;» κ' ἡ Αύτονόν· «γούγορα θὰ μάθης πρὶν ἀκούσης.» Εὐθὺς βογγῶντας ἀρπαξε τὴν κεφαλὴν του ἡ μάννα, δῆσσο τρομαχτικὰ βογγᾶ λιόντισδα ποῦ βυζαίνει· κατόπ' ἡ Ἰνδ' τοῦ ξέσχεται τὸν πλάτη καὶ τὸν ὄμο πατῶντας τον μέσες τὴν κοιλιά, κι ὅμοια κ' ἡ τοίτη ἐχύθη. Ταὶς σάρκαις, ποῦ περιδέσευαν, ἐμοίρασαν οἱ ἄλλαις καὶ μές ταὶς Θῆβαις ἔφθαισαν ὅλαις βαμμέναις αἷμα, ἀπὸ τὸ δρος φέροντας ὅχι Πενθέα, πένθος. Εγώ, κι ἄν ἄλλος ἐμπλεκθῆ 'ς τὴν ἔχθρα τοῦ Διονύσου,

αἵ πάθη καὶ χειρότερα, ποσδῶς δὲν θὰ φροντίσω, ἀπέ πάθη καὶ χειρότερα, ποσδῶς δὲν θὰ φροντίσω,